

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvgensis Ecclesiæ, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniæ Agrippinæ, 1657

Cap. XVI. De Archivio Episcopali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

CAP. XVI. *De Archivio Episcopali.*

cibarii, cistis, hastis, ensibus, sclopis, signis militaris, aliisque impedimentis, Templi, Sacella, Sacraria, per annum repleta maneant, ut in multis locis apparet, & Pastoribus diligenter emendandum injungitur.

10. Magna cura a Praedecessoribus Nostris provisum fuit, ut insignes aedes, in immunitatis presertim Cathedralis & Collegiarum Ecclesiarum, aedificantur, ut, ista excellentium aedificiorum commoditate & jucunditate, Canonici & Ecclesiarum ministri ad residentiam & personale obsequium invitarentur. Quae omnia in plerisque locis contra primam institutionem & sacrorum Canonum functionem perversa & immutata sunt; & dominus, quae olim Canonicorum & ministrorum Ecclesiasticorum habitationi comparatae ac dedicatae fuerunt, nunc laicis conjugatis, mercatoribus, forsitan etiam interdum non satis honestis ac plane haereticis, locantur, magno contemptu & irreverentia Ecclesiae & constitutionum Ecclesiasticarum, eoque minus tolerando, quod ab iis haec injuria in Ecclesia enascatur, a quibus hujusmodi jurium defensio merito requiritur. Quare, ut, quae tam bona & utili Ecclesiae Majorum intentione bene sunt constituta, posteriorum negligentia ad Ecclesiasticae disciplinae enervationem & immunitatis violationem non confundantur; praesenti decreto statuimus ac districte prohibemus, ne de cetero quipiam domos Capitulares five haereditarias, ab aliqua Ecclesiarum dependentes, quas Canonici seu Beneficiati ipsius Ecclesia inhabitare consueverunt, laicalibus seu extraneis personis quibusunque sine Nostra licentia dare vel locare, committere seu vendere ad inhabitandum, nullatenus vero ad nuptias, choreas publicas, vel alia saecularia negotia in eis exercendum, concedere presumant.

11. Et, si forte auctu aliquae domorum hujusmodi locatae ac concessae sint, locationes & concessiones hujusmodi illi, ad quos pertinent domus, intra competentem terminum studeant cum effectu revocare; alioquin Nos, praeceptor arbitriam Nobis poenam, locationis pretia eo ipsa commissa, & judicio Nostro piis locis applicanda declaramus.

12. Quia vero aedes Canonicales ac Beneficiales, pudore publico, ac magno Ecclesiarum ac Beneficiarum detimento, destructae ac ruinose conspicuntur: Mandamus omnibus & singulis Capitulis, Collegiis, Praelatis, Structurariis, Provisoribus, & aliis ad quos ea res pertinet, ut aedes hujusmodi ruinose annue inspiciantur, visitentur & restaurentur, ac in posterum sartae rectae conserventur, sub poena arbitraria contra negligentes.

1 M Agna Ecclesiae ac piis locis incommoda accident, quod, quae a Majoribus in pios usus donata sunt, saepe negligencia vel avaritia posteriorum aut intercidant aut ignorentur aut intervertantur; ut saepe necessarium sit post obitum Beneficiarum novas designationes reddituum ex aliorum relationibus facere, antiquis registris vel monumentis desperditis; unde, praepter defraudationes Ecclesiarum, saepe lites oriuntur, quibus ob ignorantem monumentorum, iurium & designationum, non facile decisio inventur, multaque ex patrimonio Christi deperduntur ac negliguntur.

2. Hinc Nos, pro Pastoralis Nostris munera obligatione, hujusmodi incommodis obviare volentes, statuimus, Archivum Episcopale in Nostra Cathedrali Ecclesia Osnabrugensi, vel alio loco commodo, a Nobis designando, erigendum esse; ac volumus, ut singuli Parochi ac Beneficiati intra sex mensas a publicatione hujus Nostrae Synodi, vocatis iis quorum interest, Inventarium omnium & singulorum bonorum tam mobilium quam immobilium, iurium, actionum, annuorum censuum, jurisdictionum, privilegiorum, ac scripturarum, debitorum & aliorum quorumcunque ad ipsas Parochias seu Beneficia pertinentium, cum corum confiniis & plena descriptione per publicam personam, in praesentia diorum faltem testium, confici procurent, ac Nobis aut Nostro in Spiritualibus Vicario tradant, in Archivio illo publico recondendum.

3. Repertoriis hujus duo exempla in forma Authentica per eandem publicam personam conscribantur; quorum alterum apud Parochiam seu aliam Ecclesiam, in archivio, seu in loco alio, bene munito & custodito, qui duabus aut tribus differentibus clavibus aperiatur, quarum unam Parochus, alias Provifores templi, vel, cum Diocesis Nostra in regiunculas suas & Decanatus Rurales divisa fuerit, Decanus Ruralis illius Capituli habeat, alterum exemplum in dicto Archivio Episcopali ad hoc deputato conservetur: singulis autem decenniis Inventarium illud renovari volumus.

4. Idem faciant, & hujusmodi Inventaria conscribant, Capitura omnia, & Collegiarum Ecclesiarum, Hospitalium, ac quorumcunque piorum locorum gubernatores seu administratores; & alii, quicunque Beneficia Ecclesiastica quaecunque, cum cura vel fine cura, quocunque nomine nuncupentur, obtinent, intra annum a publicatione hujus Synodi, & alterum exemplum in communis suo Archivio retineant, alterum in Archivio Episcopali affervandum tradant. Contra negligentes hac in parte poena arbitraria procedemus.

5. Nullus

Vide Con-
stit. Ar-
chispist.
Col. Fri-
derici. 7.
fol. 227.

5 Nullus autem Pastorum unquam in Pastoratu suo instituatur , quin omnium bonorum mobilium , in domo Pastorali inventorum, similiter calicum, paramentorum, librorum , & quorumcunque instrumentorum Ecclesiasticorum Inventarium, intra 14 dies, Nobis, aut Vicario Nostro in spiritualibus, exhibeat , simul cum designatione , si quid in ædibus Pastoralibus corruptum, destructum, demolitum aut perperditum fuerit ; sub poena 20 Aureorum irremissibiliter solvendorum.

C A P . XVII. *De Examinatoribus.*

^{1. Sejj. c. 7.} ^{2. Sejj. 13.} ^{3. 57.} ^{4. 12. &} ^{5. 24.} ^{6. 18. de} ^{7. reform.} ^{8. c. 34.} **Q**Væ de Examine Ordinandorum, ac præcipue ad curam animarum, ex 1 Concilio Tridentino, à Prædecessore Nostro : salubriter sunt statuta, debite observari volumus ; ac propterea diligenter Nostro Vicario & Examinatoribus commendamus, ne quenquam ad curam animarum exercendam admittant , nisi quem ætate , moribus, doctrina , prudentia, & aliis rebus ad vacantem Ecclesiam gubernandam opportunis, idoneum judicaverint. similiter stricte prohibemus, ne quispiam in Pastorales functiones sese ingerat , nisi prævio examine & approbatione licentiam in scriptis à Nostro Vicario obtinuerit.

Nolumus illum posthac cujuscunque status ad Ordines & Beneficia, maxime Curata, sine hujusmodi examine admitti ; Provisiones autem , Collationes , institutiones , investitures, aliter factas, nullius roboris declarantes.

Deputamus autem Examinatores, cum Vicario Nostro in spiritualibus generali , Præpositum & Decanum Cathedralis Nostræ Ecclesiae.

P. Priorem Prædicotorum.

P. Guardianum Franciscorum de Observantia.

P. Rectorem Societatis Iesu.

Concionatorem Nostræ Ecclesiae Cathedralis, cum tribus aliis, doctrina & bonis moribus præditis , ex Clero Nostræ Civitatis à Nobis nominandis.

C A P . XVIII. *Iudices delegatos Causarum Apostolicarum nominamus,*

Præpositum Cathedralis Ecclesiae.

Decanum Cathedralis Ecclesiae.

Decanum Collegiatæ Ecclesiae S. Ioannis Baptistæ.

Iudicem ordinarium seu Officiale nostrum.

Et unum de Clero Nostro Secundario Civitatis Nostræ, à Nobis nominandum.

C A P . XIX. *De Censore Librorum.*

C Vm à Nobis, parte 1, cap. 11, statutum sit , ne quispiam posthac libros vetitos, aut alias suspectos, imprimat , invehat , vendat &c. Hinc deputabimus unum vel plures Librorum Censores de Clero Nostro , sine quorum consensu & censura nemo librum ullum imprimat, vendat , aut in Nostram Diœcesin invehat ; quorum officium quoque erit, Typographias & Officinas librorum visitare, libros vetitos confiscare, & alia, secundum rationem officii illius, perfolvere & perficere.

C A P . XX. *De Pœnitentiario.*

I N Pœnitentiarium publicum in Nostra Cathedrali Ecclesiae constituimus quandam ex Patribus S. Francisci Fratrum Minorum de Observantia; ex quibus successive alium qualificatum nominabimus.

INDEX